

Fylkesmannen i Vestfold

Indre Viksfjord Vel
Bjørn Nygård
Almelien 36
1358 Jar

Vår saksbehandler / telefon:
Sigurd Anders Svalestad
33 37 11 90

Deres referanse:

Vår referanse:
2012/3969
Arkivnr: 432.2

Vår dato:
21.06.2012

Uttalelse til behandling av søknad etter plan og bygningsloven og tillatelse etter naturmangfoldloven til å lage midlertidig vei i Vikerøya landskapsvernområde i Larvik

Fylkesmannen gir Indre Viksfjord Vel ved Bjørn Nygård, tillatelse til å lage midlertidig vei i Vikerøya landskapsvernområde i Larvik. Hensikten er å avklare om høsting av grønnalger kan bedre vannkvaliteten i Indre Viksfjord. Tillatelsen gjelder bare fredningsforskriften og naturmangfoldloven. Andre nødvendige tillatelser må innhentes før tiltaket starter. Denne avgjørelsen kan påklages til Direktoratet for naturforvaltning innen tre uker.

Tiltaket ligger i strandsonen og i 100-metersbeltet. Kommunen må derfor behandle saken etter reglene i Plan- og bygningsloven. Miljø- og samfunnsikkerhetsavdelingen vurderer behovet for å skaffe bedre kunnskap om effekten av tiltak for bedre vannkvalitet som så viktig at det oppveier ulempene ved det midlertidige inngrepet i strandsonen. Dette er en uttalelse til kommunens byggesaksbehandling. Slik uttalelse gir ikke klagerett.

Vi viser til søknad datert 8. juni.

Søknaden

Indre Viksfjord Vel ved Bjørn Nygård, har fått tilskudd fra staten for å prøve ut tiltak mot overgroing av grønnalger i Viksfjord. Hensikten er å finne tiltak som kan verne en stor ålegraseng og bedre vannkvaliteten. Det skal lages midlertidig kai, vei, fangstlenser på 150 meter og et deponi for alger på land. Tiltaket skal vare i 3 til 5 år og deretter settes landskapet i stand slik det var. Tiltaket vil ligge i 100-metersbeltet og berører fulldyrka mark. Det skal undersøkes om grønnalgene kan brukes til jordforbedringsmiddel. Kommunen har gitt tillatelse etter jordloven.

Habilitet

Direktoratet for naturforvaltning har stilt midler til rådighet for tiltaket som Fylkesmannen har formidlet til den eksterne ansvarlige søkeren. Fylkesmannen er myndighet for å behandle søknader om dispensasjon i verneområder. Fylkesmannen har to ulike oppgaver og dette kan reise spørsmål om habilitet. Direktoratet for naturforvaltning har det overordnede ansvaret for midlene, og det er en selvstendig ekstern søker som er ansvarlig for tiltaket. Vi legger dermed til grunn at Fylkesmannen ikke er inhabil.

Vernereglene

I landskapsvernområdet er det ikke tillatt å endre landskapet ved eksempelvis å bygge veier eller anlegg. Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak (dispensere) fra fredningsbestemmelsene ”...for vitenskapelige undersøkelser og arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller i særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med vernet ...” Fylkesmannen er forvaltningsmyndighet for reservatene.

Vurdering av tiltaket i lys av vernereglene

Tiltaket hører inn under en romslig tolkning av begrepet ”vitenskapelige undersøkelser”. Det vil påvirke landskapet i prøveperioden, men det er midlertidig. Overgroing av grønnalger truer den sårbare naturtypen ålegraseng. Det er av betydelig samfunnsmessig verdi å prøve ut tiltak mot slik overgroing i praksis. Det er derfor grunnlag i verneforskriften for å gi tillatelse til dette midlertidige tiltaket, under forutsetning av at noen vilkår blir fulgt, samt at vurderingene etter Naturmangfoldloven §§ 7 til 12 er akseptable.

Vurdering etter naturmangfoldlovens prinsipper for vern

§ 7 i Naturmangfoldloven krever at Prinsippene i §§ 8 til 12 skal “legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Tiltaket skal gi ny kunnskap. Utgangspunktet er at vi mangler kunnskap om tiltak mot overgroing av grunne bukter. Tiltakene vil ikke berøre rødlistede arters leveområder. Artsdatabanken og lokal botanisk ekspertise er konsultert 15. til 19. juni. Vi vurderer risikoen for økt skade på ålegras som fraværende. Landskapet blir synlig påvirket i prøveperioden, men skal settes i stand igjen når tiltaket er ferdig. Vi anser kunnskapsgrunnlaget for å være godt nok.

§ 9 Føre var prinsippet

Prosjektet skal skaffe oss ny kunnskap og påvirkningen på landskapet og risikoen for skade på populasjonene av artene anser vi som akseptable.

§ 10 Prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning

Det er godt dokumentert at grønnalger belaster kystnære grunne områder betydelig og endrer økosystemers funksjoner. Årsaken til situasjonen er sannsynligvis at menneskeskapt bruk tilfører mer næring til kystvannet enn opprinnelig naturtilstand. Denne situasjonen gir grunn til å prøve nye tiltak for å bedre vannkvaliteten. Vi kan ikke se at det er fare for økt belastning på økosystemene av det planlagte tiltaket.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Landskapet skal tilbakeføres når tiltaket er utprøvd og det vil ikke gi annen merkbar miljøforringelse.

§ 12 Prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det er neppe praktisk mulig å finne metoder som kan skaffe tilsvarende grunnlag for økt kunnskap uten eller med mindre risiko for å skade individer eller bestander. Vi finner det riktig å tillate at tiltaket kan utføres i landskapsvernområdet fordi dette stedet lokalt blir antatt å være det enkleste for å fange alger.

Konklusjon etter fredningsforskriften og Naturmangfoldloven

Med henvisning til fredningsforskriften for Vikørøya landskapsvernområde, samt til vurderingene ovenfor, gir Fylkesmannen tillatelse til at Indre Viksfjord Vel ved Bjørn Nygård, og hans medhjelpere, kan gjennomføre de omsøkte tiltakene i Vikørøya landskapsvernområde.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Beskrivelsen av metodene tiltaket i søknaden må følges.
2. Arbeidet skal ha minst mulig innvirkning på naturen for øvrig.
3. De som deltar i undersøkelsene skal være kjent med innholdet av denne dispensasjonen. Kopi av dispensasjonen skal medbringes under arbeid i reservatene og skal kunne vises på forespørsel
4. Tillatelsen gjelder fram til 30. september 2017
5. Alle bygningstiltak skal fjernes innen utgangen av 2017.

Denne tillatelsen gjelder bare fredningsforskriften for naturreservatene og naturmangfoldloven. Andre nødvendige tillatelser må innhentes før tiltaket starter. Denne avgjørelsen kan påklages til Direktoratet for naturforvaltning innen tre uker fra dette brevet er mottatt. Eventuell klage skal være skriftlig begrunnet og sendes til Fylkesmannen i Vestfold.

Uttalelse til kommunens behandling etter Plan- og bygningsloven

Veien i 100-metersbeltet og strandsonen må behandles som en byggesøknad. Tiltaket er omfattet av byggeforbudet i 100- metersbeltet langs sjøen, jf plan- og bygningsloven § 1-8. Vilkårene i plan og bygningsloven § 19-2 må oppfylles.

Lovgrunnlag og arealpolitiske premisser

For å kunne gi dispensasjon i medhold av plan- og bygningsloven § 19-2 må hensynene bak bestemmelsen det dispensereres fra eller hensynene i lovens formålsbestemmelse ikke bli vesentlig tilsidesatt. Av samme bestemmelse følger det at i tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.

Vurdering

Miljø- og samfunnsikkerhetsavdelingen vurderer behovet for å skaffe bedre kunnskap om effekten av tiltak for bedre vannkvalitet som så viktig at det oppveier ulempene ved det midlertidige inngrepet i strandsonen. Siden tiltaket er midlertidig, vil heller ikke hensynene i lovens formålsbestemmelse bli vesentlig tilsidesatt.

Dette er en uttalelse til kommunens byggesaksbehandling. Slik uttalelse gir ikke klagerett.

Med hilsen

Bernt Lasse Berggreen
assisterende Fylkesmann

Elisabet Rui
fylkesmiljøvernssjef

Kopiadressatene er vist på neste side

Kopi til:

Thor Olav Tveter	Vikerøya	3280	TJODALYNG
Statens naturoppsyn Vestfold	Postboks 1204	3105	Tønsberg
Larvik kommune	Postboks 2020	3255	Larvik
Vestfold fylkeskommune	Svend Foynsgt. 9	3126	Tønsberg
Naturvernforbundet i Larvik			
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Forum for natur og friluftsliv i	c/o Tønsberg Turistforening -	3126	Tønsberg
Vestfold	Nedre Langgt. 36		